

60. Bratislavské
hudobné
slávnosti

BHS

akad. maliarka Ivica Krošáková

19. 9. – 5. 10. 2025

Hlavný usporiadateľ BHS

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

BHS člen Európskej
asociácie festivalov

EUROPEAN
FESTIVALS
ASSOCIATION

www.filharmonia.sk

Nad 60. ročníkom Bratislavských hudobných slávností prevzal záštitu
prezident Slovenskej republiky, pán Peter Pellegrini.

PIATOK 19. 9.

Otvárací koncert 60. ročníka BHS

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Slovenská filharmónia

Wayne Marshall, dirigent

Ladislav Fančovič, klavír

Peter Breiner oVerture pre orchester **svetová premiéra**
dielo na objednávku 60. ročníka BHS

Joseph Haydn Symfónia č. 100 G dur Vojenská, Hob.I:100

Leonard Bernstein Symfónia č. 2 The Age of Anxiety
(Vek úzkosti) **slovenská premiéra**

Otvárací koncert jubilejného ročníka BHS je venovaný 80. výročiu ukončenia 2. svetovej vojny. Stalo sa tradíciou, že na úvod BHS zaznie dielo slovenského skladateľa. Tentoraz to bude skladba, ktorú na objednávku – tematicky reflektujúci dramaturgický zámer koncertu – skomponoval **Peter Breiner** inšpirovaný piesňou We'll meet again (Uvidíme sa znova). **Joseph Haydn** svojou okrúhlou Symfóniou č. 100 nereagoval na žiaden konkrétny vojnový konflikt; naopak, písal ju ovenčený úspechmi a novými objednávkami zo strany londýnskeho koncertného manažmentu. Haydn sa v tejto skvelej symfónii pohráva s hudobným „vojnovým“ inštrumentárom a s efektnými pasážami zverenými bicím nástrojom. **Leonard Bernstein**, dirigentská legenda a duchovný otec moderného muzikálu, azda najsilnejšie zapôsobil muzikálom West Side Story. Vedel však mimoriadne zaujať aj hlbavejšie zameranými opusmi, čoho dôkazom je expresívna Symfónia č. 2, motivovaná združujúcou psychologickou poémou Wystana Hughu Audena, Vek úzkosti. V exponovanom sólovom klavírnom parte sa predstaví náš popredný interpret **Ladislav Fančovič**. **Slovenská filharmónia** otvára 60. ročník BHS pod taktovkou všestranného britského hudobníka **Wayna Marshalla**, uznávaného odborníka predovšetkým na interpretáciu hudby 20. storočia.

SOBOTA 20. 9.

16.00 Stípková sieň Slovenskej filharmónie

Camerata Philharmonica Slovaca

Ken-Wassim Ubukata, dirigent

Pál Járdányi Sinfonietta per archi

Charles Gounod Malá symfónia pre deväť dychových
nástrojov, op. 216

Marek Brezovský Jad nesceš, nemosáš...

Richard Wagner Siegfriedova idyla
(pôvodná verzia pre 13 nástrojov)

V tieni slávnej dvojice maďarských skladateľov 20. storočia Bélu Bartóka a Zoltána Kodályho stojí ich obdivovateľ – klavirista, huslista, etnomuzikológ a skladateľ **Pál Járdányi**. Kompozíciu študoval u Kodályho a zaujímal sa o maďarský folklór a etnické idiomy. Jeho mladický opus, sviežu Sinfoniettu pre sláčikové nástroje, vystrieda na koncerte Gounodova Petite Symphonie pre dychové nástroje. **Charles Gounod** je známy najmä ako operný autor; jeho Faust je azda najslávnejšou hudobnou verziou

Goetheho básnickej poémy. Takmer neznáme sú Gounodove dve veľké symfónie a sakrálné diela. Aj Petite Symphonie, ktorú skomponoval v roku 1885, bola zabudnutá a tlačou vyšla až o takmer dvadsať rokov neskôr.

Členovia súboru **Camerata Philharmonica Slovaca**, ktorý vznikol minulý rok pred BHS na podnet generálneho riaditeľa Slovenskej filharmónie Mariána Turnera, zaradili do programu aj dielo **Mareka Brezovského**. Oslnivý talent udivoval invenciou, všestrannosťou, schopnosťou výrazne kultivovať aj populárnu či artrockovú hudbu. Spolupracoval s viacerými zoskupeniami a sólistami vo všetkých žánroch. Žiaľ, zomrel ako dvadsaťročný na predávkovanie. Program uzavrie veľikán **Richard Wagner**. Nepatrí k veľmi príjemným a láskavým mužom. Po narodení syna Siegfrieda však zmätko aj jeho srdce a svojej manželke venoval pôvabnú serenádu pre komorný súbor. S taktovkou sa predstaví **Ken-Wassim Ubukata**, violončelista Slovenskej filharmónie, ktorý študuje aj dirigovanie, čo nedávno prezentoval na koncerte Slovenskej filharmónie.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

The Constellation Choir & Orchestra

Sir John Eliot Gardiner, dirigent

Felix Mendelssohn Bartholdy Sen noci svätojánskej, op. 21 & 61
Prvá Valpurgina noc, op. 60, kantáta pre sóla, zbor a orchester

Výnimočná osobnosť, **Sir John Eliot Gardiner**, hosťoval na BHS v roku 2019 so súborom English Baroque Soloists a Monteverdi Choir. Očarili návštevníkov, ktorí spomínaný večer označili za jeden z najintenzívnejších hudobných zážitkov posledného obdobia. Tento rok prichádza maestro s novým súborom a dielami **Felixa Mendelssohna Bartholdyho**. Skladateľ mal talent na „objavy“, ku ktorým patrí aj scénická hudba k mravoučnej komédii Williama Shakespeara Sen noci svätojánskej. Orchesterálna suita vznikla v dvoch fázach. Šestnásťročný skladateľ ponúkol svetu najskôr predohru, ktorú odborné komentáre považujú za najväčší zázrak mladíckej zrelosti v dejinách hudby. Mendelssohn okrem toho vzdal hold kolegovi Carlovi Mariovi von Weberovi a použil témy z jeho opier Čarostrelec a Oberon. Samotná scénická hudba nasledovala po predohre až so šestnásťročným oneskorením, keď ho kráľ Frederick William IV. Pruský oslovil po premiére scénickej hudby k Sofoklovej tragédii Antigona a požiadal o nové dielo. Mendelssohn nezaváhal a vrátil sa k svojmu projektu z mladosti. Štrnásť čísel ponúka koncentrovaný prienik do nového sveta hudby 19. storočia. Najväčšiu popularitu si získal Svadobný pochod, ktorý je aj dnes stále aktuálny. Mendelssohnova Prvá Valpurgina noc je reakciou na baladu Johanna Wolfganga Goetheho motivovanú zápasom kresťanských a pohanských rituálov. Mimoriadne talentovaný skladateľ napísal tento titul pre sóla, zbor a orchester ako 21-ročný a označil ho ako „Symfóniu – baladu“. Po prvý raz dielo zaznelo po Goetheho smrti v rámci privátneho koncertu v roku 1831. Verejná premiéra sa konala o dva roky neskôr.

NEDELA 21. 9.

16.00 Malá sála Slovenskej filharmónie

Dvojportrét z tvorby jubilujúcich skladateľiek

Ľubica Čekovská – Sylvie Bodorová

Ľubica Čekovská

famisi pre klavír

Fragment a elégie pre akordeón, op. 4

Four Movements pre klavír

slovenská premiéra

Šesť piesní pre soprán a klavír

Päť miniatúr pre klavír, op. 1

Sylvie Bodorová

Concierto de Estío pre gitaru a sláčikové kvarteto

Concerto dei Fiori pre husle a klavír

Hora tancuje, trio pre husle, klarinet a klavír

Jakub Čižmarovič, klavír / **Ana Vyparinová Krsmanović**, akordeón / **Julia Radosz**, soprán / **Peter Pažický**, klavír / **Miriam Rodriguez Brülllová**, gitara / **Ivan Zenatý**, husle / **Daniel Rumler**, husle / **Martin Ruman**, viola / **Ken-Wassim Ubukata**, violončelo / **Ladislav Fančovič**, klavír / **Anna Brezániová**, klarinet

Aktuálny ročník festivalu prichádza s novým projektom venovaným jubilujúcim tvorcom spätých so Slovenskom. Úvodný koncert tohto formátu patrí dvom výnimočným ženám, renomovaným autorkám – v súčasnosti našej najžiadanejšej skladateľke **Lubici Čekovskej** a českej skladateľke **Sylvii Bodorovej**, ktorá sa hlási k česko-slovenským koreňom, keďže časť detstva prežila na Slovensku. Nedeľné popoludnie prinesie pestrú mozaiku diel pre sólové nástroje i komorné obsadenia, ktoré odhalia rozmanitosť ich bohatej tvorby. Na pódiu sa predstavia interpreti, s ktorými obe autorky spája predošlá umelecká spolupráca.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

L'Orchestre National de France

Cristian Măcelaru, dirigent

Rudolf Buchbinder, klavír

George Enescu Rumunská rapsódia č. 1 A dur, op. 11

George Gershwin Koncert pre klavír a orchester F dur

Antonín Dvořák Rapsódia a mol (Symfonická báseň), op. 14

Maurice Ravel La Valse

Etnická hudba začala byť v druhej polovici 19. storočia lákavou ponukou pre koncertné publikum. **George Enescu**, hoci bol obdivovateľom francúzskej hudobnej produkcie, vo svojich dielach neobchádzal bohatý rumunský folklór. Dve rumunské rapsódie sú aj vďaka tomu azda jeho najslávnejšími opusmi. Priamočiare etnické vplyvy černošskej hudby a džezu sú príznačné najmä pre tvorbu **Georgea Gershwina**; gospel, blues, foxtrot či ragtime sýtili jeho slávne diela a dodnes strhávajú poslucháčov. Klavírný koncert in F je popri opere Porgy a Bess vrcholom jeho aktivít. Gershwin v ňom dosiahol obdivuhodnú rovnováhu medzi etnickými východiskami a európskym modelom symfonickej tvorby. Folklórom sa horlivo a cieľavedome zaoberal aj **Antonín Dvořák**. Boli to práve ľudové inšpirácie Slovaných tancov a Moravských dvojspevov, ktoré českému skladateľovi otvorili bránu do veľkého sveta a doviedli ho najskôr do Londýna a napokon aj do New Yorku. Priamo sa k slovanským zdrojom hlásil aj v Rapsódii a mol, motivovanej najmä Lisztovými Uhorskými rapsódiami. Viedenský valčík patril síce do bohatých salónov, svojím spôsobom však postupom času jeho význam zmodifikoval do štádia akéhosi mestského folklóru. Očaril aj senzitívneho **Mauricea Ravela** v choreografickej poéme La Valse, skladbe, ktorá je akousi symfonickou dvojčikou legendárneho Bolera; je brilantnou, zvukovo hýrivou a dynamicky gradujúcou fantáziou na elegantný viedenský valčík. **L'Orchestre National de France** realizuje aktuálne európske turné pod taktovkou svojho hudobného riaditeľa, Rumuna **Cristiana Măcelaru** s legendárnym rakúskym klaviristom **Rudolfom Buchbinderom**.

PONDELOK 22. 9.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Mládežnícky symfonický orchester Ukrajiny

Oksana Lyniv, dirigentka

Dmytro Udovychenko, husle

Aleksey Shadrin, violončelo

Mariia Khodakivska The Seasons
Johannes Brahms Dvojkoncert pre husle, violončelo
a orchester a mol, op. 102
Johannes Brahms Symfónia č. 4 e mol, op. 98

Mladí ukrajinskí hudobníci vybrali do programu svojej prezentácie dielo vrstovničky **Mariie Khodakivskej**, reprezentantky silného hnutia ženských skladateľiek na Ukrajine. Jej hudba je zvukovo aj štrukturálne mimoriadne pôsobivá a presvedčivá. V uvedenej skladbe sa inšpirovala dielami Vivaldiho a Piazzollu o živote ako nekonečnom cykle, v ktorom hudbu prežíva ako mimoriadne osobný, osudový príbeh. Vrcholná tvorba **Johannesa Brahmsa** sa nesie v duchu mužnej nostalgie a bilancovania, poznamenaného trpkosťou. Nemecký skladateľ vždy držal svoje emócie pod kontrolou; ku koncu života, najmä po dokončení Štvrtej symfónie, však čoraz zreteľnejšie prenikali na povrch; v tvorbe, ale aj v korešpondencii. Dvojkoncert a mol je ojedinelým projektom v jeho tvorbe a súčasne aj labuťou piesňou jeho symfonizmu a posledným orchestrálnym dielom. Navonok stoicky pokojná, vo vnútri však emočne žeravá Symfónia e mol uzatvára Brahmsov boj o kráľovský žáner. Dlhé roky váhal s heroickou Prvou symfóniou – označovanou symbolicky ako „Desiata Beethovenova“. Napokon tento nádherný symfonický príbeh v štyroch „dejstvách“ vyvrcholil doslova magickým spôsobom v záverečnej fatálne pôsobiacej Passacaglii, teda vo Finále Štvrtej symfónie.

Oksana Lyniv patrí medzi výrazné osobnosti – v roku 2021 sa ako prvá dirigentka predstavila na otvorení Bayreuthského festivalu. O rok na to sa stala hudobnou riaditeľkou Teatro Comunale v Bologni. V roku 2016 založila **mládežnícky symfonický orchester Ukrajiny**. S týmto telesom sa na BHS predstavia dva výrazné mladé talenty: huslista **Dmytro Udovyčenko** zvíťazil na Medzinárodnej hudobnej súťaži v Montreale v roku 2023 a minulý rok na prestížnej medzinárodnej súťaži Kráľovnej Alžbety v Bruseli, a violončelista **Aleksey Shadrin** je známy z mnohých koncertných pódii sveta, premiant na súťažiach – Pražská jar (3. cena, 2018), ako aj súťaž Kráľovnej Alžbety (4. cena, 2022).

UTOROK 23. 9.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

PKF – Prague Philharmonia **Pražský filharmonický zbor**

Robert Kružík , dirigent	Lukáš Vasilek , zbormajster
Josef Špaček , husle	Lucy Crowe , soprán
Kyle van Schoonhoven , tenor	Derek Welton , barytón
Jan Martiník , bas	Simon Callow , rozprávač

Ludwig van Beethoven Koncert pre husle a orchester D dur, op. 61
Bohuslav Martinů Epos o Gilgamešovi

Ludwig van Beethoven nekompromisne rúcal staré modly manierizmu a indiferentného významového „objektivismu“. Do popredia postavil človeka a dynamiku jeho života, v ktorom má hudba nenahraditeľnú pozíciu a posvätné poslanie. Tvorivé ambície úzko súviseli s osobnou a profesionálnou tragédiou skladateľa. Už v mladosti zaregistroval progresívnu hluchotu, ktorá sa mala rapídne zhoršovať. Za výdatnej pomoci blízkych a mecenášov zmobilizoval svoje sily a v hudbe začal ostro opovrhovať dobovým praktikám. Aj v Huslovom koncerte posunul kompozičné a hráčske limity do nečakaných polôh. Vytvoril prvý skutočne symfonický koncert pre husle a orchester. Beethovenovský éthos bol záväzný aj pre neskoršiu tvorbu **Bohuslava Martinů**. Tragédia Druhej svetovej vojny celkovo zmenila jeho poetiku; rodák z Poličky bol nútený emigrovať do Spojených štátov amerických. Hoci tam žal úspechy, v hĺbke duše túžil po návrate domov. Začal sa rovnako ako Beethoven viac zaoberať zmyslom života a harmóniou človeka so svetom. Unikátny projekt verzie Eposu o Gilgamešovi je prienikom do sféry mýtu, v ktorej sú kategórie

„zla“ a „dobra“ reflektované v celkom odlišných úrovniach. Príbeh sumerského kráľa z druhého tisícročia pred našim letopočtom, ktorý po smrti priateľa Enkidua hľadá zmysel života, je podľa istých prameňov najstarším eposom v dejinách epickej literatúry. Martinů naplnil toto ojedinelé dielo preňho povestnou láskou a úctou k človeku, nápaditou inštrumentáciou a atraktívnou dramaturgiou. Epos o Gilgamešovi mal premiéru 24. januára 1958 v Bruseli. Popri kvartete skvelých vokálnych sólistov sa na BHS v úlohe rozprávača predstaví hollywoodská hviezda – britský herec, režisér a spisovateľ **Simon Callow**.

STREDA 24. 9.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Koncert z diel slovenských skladateľov

Slovenský komorný orchester

Spevácky zbor Lúčnica

Ewald Danel, husle, umelecký vedúci, dirigent

Elena Matušová, zbormajsterka

Adrian Kokoš, dirigent

Monika Štreitová, flauta

Marianna Prievozníková Geleneky, soprán

Roman Krško, barytón

Alexander Albrecht Scherzo pre sláčikový orchester

Roman Berger Pesničky zo Zaoľžia

Andrej Očenáš Concertino pre flautu a sláčikový orchester, op. 27

Ján Valach B-A-C-H obrázky zo života človeka

Vítazoslav Kubička Rekviem pre sóla, zbor a orchester

svetová premiéra

V prvej časti koncertu si pripomenieme okrúhle výročia niekoľkých slovenských skladateľov. **Alexander Albrecht** (140 rokov od narodenia) patril k autorom, ktorí húževnato kyprili kultúrne prostredie pre nástup predstaviteľov slovenskej hudobnej moderny. Bol erudovaným mužom s obrovským prehľadom, hudobne ovplyvnený dianím vo Viedni a v Budapešti. **Roman Berger** (95 rokov od narodenia, 5 rokov od úmrtia) v celej svojej tvorbe uctieval posolstvá hudobnej avantgardy 20. storočia, najmä tvorbu predstaviteľov poľskej skladateľskej školy. Rafinovane však dokázal spracovať folklórnu hudbu a dbal na dôsledné prepojenie kompozície s etickými princípmi. **Andrej Očenáš** (30 rokov od úmrtia) bol jedným z autorov, ktorý ako skladateľ, pedagóg a rozhlasový pracovník kládol počas 20. storočia základy profesionálnej hudobnej produkcie na Slovensku. Primárnym zdrojom bola pre Očenáša ľudová hudba stredného Slovenska. Hoci napísal aj „veľké“ diela (oratórium, symfónia), vždy inklinoval skôr k lyrike a zvukovej subtilnosti. Concertino pre flautu a sláčikový orchester je vyhľadávaným opusom; je vďačne interpretačne aj poslucháčsky. Tento rok si pripomínáme storočnicu všestranného hudobníka a organizátora kultúrneho života **Jána Valacha**, vynikajúceho organistu a skúseného pedagóga. Po okupácii Československa presídlil do Antwerp, kde sa zaoberal predovšetkým uvádzaním pašiových diel Johanna Sebastiana Bacha. Aj jeho prelúdium B-A-C-H je výsledkom obdivu voči skladateľovej hudbe.

V druhej časti koncertu zaznie svetová premiéra diela **Vítazoslava Kubičku**, ktorý vstúpil na slovenskú hudobnú scénu ako skúsený rozhlasový pracovník a člen tímu Experimentálneho štúdia Slovenského rozhlasu. Jeho najsilnejšou stránkou sú rôzne útvary sakrálnnej tvorby vrátane duchovných opier. Kubička v nich pokorne prijíma dedičstvo hudby dávnejších čias a rafinovane ho prepája na súčasnosť.

ŠTVRTOK 25. 9.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Slovenská filharmónia

Emmanuel Villaume, dirigent

Vincent Dubois, organ

Francis Poulenc

Koncert pre organ, sláčikový orchester
a tympany g mol, op. 36

Gustav Mahler

Symfónia č. 7

Prvá tretina 20. storočia bola poznamenaná revoltou, zápasmi o nové hudobné reálie, experimentmi, ba aj škandálmi. Centrom tejto „novej vlny“ sa stal Paríž. Vo francúzskej metropole sa stretávali umelci zo všetkých končín, aby riešili duchovnú krízu prelomu storočí. Skladateľský profil **Francisa Poulenca** je z tohto hľadiska pestrý a bohatý na zdanlivo protikladné tendencie. Vyhybal sa explicitnému experimentu; prechovával úctu voči hudbe minulosti. Koncert pre organ, sláčikový orchester a tympany sa nachádza v priesečníku jeho „svetských“ a „sakrálnych“ motivácií, keď Francis Poulenc našiel na vrchole svojich tvorivých síl aj pevnú vieru. **Gustav Mahler** svoju vieru zase hľadal počas celého svojho dramatického života. Ako dirigent bol sebaistý a cieľavedomý. Ako skladateľ neustále pochyboval. Bol poznamenaný vnútornými protirečeniami, neistotou, fatálnymi obavami. Každá z jeho deviatich symfónií je ovplyvnená touto zvláštnou psychológiou. Voči vlastným duševným traumám bojoval gigantickými symfonickými opusmi. V Siedmej symfónii spieva bizarné piesne noci; noci, aká nastala po bezohľadnej tragédii Šiestej symfónie. Mahler v Siedmej symfónii obohatil orchester o kravské zvonce či mandolínu s úmyslom podčiarknuť temné spektrum jej fantazijského zámeru.

Za dirigentským pultom Slovenskej filharmónie privítame miláčika bratislavského publika **Emmanuela Villauma**. Pozvaním jedného z najvýraznejších organistov súčasnosti si pripomíname aj znovuoživenie katedrály Notre Dame v Paríži – **Vincent Dubois** je jedným z jej titulárných organistov.

PIATOK 26. 9.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Wiener Philharmoniker

Tugan Sokhiev, dirigent

Lukas Sternath, klavír

Michail Ivanovič Glinka

Ruslan a Ludmila, predohra k opere

Sergej Prokofiev

Koncert pre klavír a orchester č. 3

C dur, op. 26

Igor Stravinskij

Petruška (1911)

Je zaujímavé mapovať postoj ruských skladateľov minulosti voči svojej vlasti. **Michail Ivanovič Glinka** je autorom ruskej národnej opery (Ivan Susanin); druhá významná opera Ruslan a Ludmila je rovnako „národná“ svojou témou aj spracovaním. Hoci bol Glinka orientovaný proeurópsky, jeho hudba naozaj znie írečito, „rusky“. Napriek tomu však tento autor napokon svoju vlasť opustil s expresívnym gestom a vyjadrením nádeje, že sa tam už nikdy nevráti. Predohra k Ruslanovi a Ludmile strhne brilantnosťou, energiou a hudbou vychádzajúcou práve z ruskej národnej tradície. **Sergej Prokofiev**, podobne ako Igor Stravinskij či Sergej Rachmaninov, Rusko opustil v obavách z októbrovej revolúcie roku 1917. Ako klavírny virtuóz, ale aj ako skladateľ, žal triumfy v Spojených štátoch amerických aj v modernistickom Paríži. Veľkým prevrátaním bolo, keď sa Prokofiev v roku 1936, teda v roku, v ktorom Stalin začal vražedné čistky, napokon do svojej vlasti vrátil. Tretí klavírny koncert však ešte pochádza z avantgardného obdobia v zahraničí; v porovnaní s inými revolučnými skladbami je miernejší, lyrickejší, vyrovnanjší.

Do búrlivého hudobného života v Paríži hojne prispievali aj dvaja iní ruskí emigranti: **Igor Stravinskij** a excentrický baletný impresário Sergej Ďagilev. Ich parížska „revue“ sa začala uvedením baletu Vták Ohnivák, ktorý sa publiku veľmi páčil. Spolupráca však vygradovala neuveriteľným škandalom po uvedení „pohanského baletu“ Svätenie jari. Príval nekontrolovateľnej zvukovej masy už publikum nebolo schopné a ani ochotné stráviť. Tragikomický jarmočný príbeh Petrušku je druhou z tejto slávnej a produktívnej kooperácie; je „ruský“ rovnako ako Vták Ohnivák a Svätenie jari a nachádza sa na križovatke úcty voči tradíciám (postava Petruška) a výrazným progresom.

Pre BHS je vždy sviatkom, keď jeden z najlepších svetových orchestrov – **Wiener Philharmoniker** – zavíta na festival. Tentoraz s pôvodom osetským dirigentom **Tuganom Sokhievom**, ktorý účinkoval na BHS už v roku 2013. Tento rok bude sprevádzať aj mladého rakúskeho virtuóza **Lukasa Sternatha**. V roku 2022 spôsobil rozruch na súťaži ARD v Mníchove, kde zvíťazil a získal aj sedem špeciálnych cien.

SOBOTA 27. 9.

16.00 Malá sála Slovenskej filharmónie

Bratislavské gitarové kvarteto

Miloš Slobodník

Yorgos Noussis

Radka Krajčová

Martin Krajčo

Eva Šušková, spev

Peter Breiner

Lament pre gitarové kvarteto

Jozef Kolkovič

Dr. Tumbleweed & The Hillbilly Mayhem

svetová premiéra

Vladimír Godár

Piesne na verše Tomáša Janovica pre hlas

a gitarové kvarteto

svetová premiéra

Manuel de Falla

El Amor Brujo/Čarodejná láska

(verzia pre komorný súbor, 1915, arr. Martin Krajčo)

Renomované **Bratislavské gitarové kvarteto** si tento rok pripomína 30 rokov svojej existencie. Vo festivalovom programe uvádza originálne skladby, ktoré súboru venovali traja významní slovenskí skladatelia jednej generácie **Peter Breiner, Jozef Kolkovič** a **Vladimír Godár**.

Gitara je azda najcharakteristickejším nástrojom hudby horúceho andalúzskeho juhu Španielska. Čarodejná láska Manuela de Fallu je pôvodne scénickou gitaneriou pre hlas a komorný súbor, ktorej fundamentom je práve ľudová kultúra Andalúzie. Transkripcia pre mezzosoprán a gitarové kvarteto je preto prirodzeným stvárnením skladateľovej čarovnej hudby inšpirovanej flamencom.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Štátna filharmónia Košice

Slovenský filharmonický zbor

Robert Jindra, dirigent

Jan Rozehnal, zbormajster

Mirjam Mesak, soprán

Arnheiður Eiríksdóttir, mezzosoprán

Kang Wang, tenor

Wilhelm Schwinghammer, bas

Jules Massenet

Mária Magdaléna, oratórium

Jules Massenet je všeobecne uctievaný ako autor množstva úspešných operných titulov; opery Manon a Werther sú zaradené do zlatého fondu opernej literatúry. Súčasníci považovali Masseneta za konzervatívneho autora, ktorý nemal záujem o hľadanie nových tém a nových riešení. Aj

preto sa v globálnom hodnotení nenachádza v elite pri Verdim, Puccinim či Wagnerovi. Massenetova hudba je však fascinujúca prepojením sýtej melodiky a vynaliezavej harmónie, ktorá akoby bola dotváraná najkvalitnejšími francúzskymi parfumami. Jeho prvým výrazným úspechom neboli opery, ale dramatické oratórium o posledných dňoch života Ježiša Krista, videných očami Márie Magdalény. Tento odvážny projekt prinášal vo svojom čase isté riziká v zmysle ľúbostných motívov vzťahu Ježiša a Márie Magdalény. Napriek tomu mal Massenet veľký úspech a jeho cesta ku sláve bola vydláždená. Dnes je tento titul skôr dramaturgickou raritou; na BHS ho uvádza **Štátna filharmónia Košice** s kvartetom výnimočných sólistov pod taktovkou českého dirigenta **Roberta Jindru**.

NEDELA 28. 9.

16.00 Malá sála Slovenskej filharmónie

Moyzesovo kvarteto

Jozef Horváth, husle

Július Horváth, husle

Alexander Lakatoš, viola

Ján Slávik, violončelo

Róbert Lakatoš, viola

Ryan Martin Bradshaw, klavír

Wolfgang Amadeus Mozart

Sláčikové kvinteto č. 4 g mol, KV 516

Alexander Moyzes

Sláčikové kvarteto č. 2 in D, op. 66

Antonín Dvořák

Klavírne kvinteto A dur, op. 81

V skladbách **Wolfganga Amadea Mozarta** s Koechlovým číslom nad 480 sa začínali množiť temnejšie inšpirácie v molových tóninách. Geniálny skladateľ, ktorý dovtedy šíril takmer výlučne pozitívne nálady, začal čiastočne meniť štýl a smeroval k magickému vrcholu – k Rekviem. Jednou z predzvestí zmien je expresívne Sláčikové kvinteto g mol s dvomi violami – komorná obdoba slávnej Symfónie g mol. Obsadenie dvoch viol znásobuje temnejší charakter pôsobivého diela. **Alexander Moyzes** bol univerzálnym typom skladateľa. Jednoznačne však vo svojej tvorbe preferoval robustné symfonické tituly (12 symfónií). Bol akoby slovenskou paralelou osobnosti Dmitrija Šostakoviča. Skladateľský a občiansky pátos symfónií vyvažoval Moyzes mužnou kontempláciou v piesňach a komorných dielach, v ktorých prezentoval svoj vzťah k ľudovej piesni a demonštroval psychologickú drobnokresbu detailov a umnú prácu v rámci sýtej mikroštruktúry skladieb. **Antonín Dvořák** už v mladosti siahla po vysokých métach rozsiahlych komorných a symfonických skladieb. Jednou z takýchto juvenilií je Klavírne kvinteto A dur op. 5. Dvořák mu síce ponechal opusové číslo, s časovým odstupom ho ale neakceptoval. Preto v období, keď sa venoval revíziám starších skladieb, vypracoval „reparát“ kvinteta v rovnakej tónine. Ten je popri obdobných skladbách Schumanna, Brahmsa a Šostakoviča vrcholom komornej tvorby. Najmä v druhej a tretej časti (Dumka a Furiant) si Dvořák zaspomínal na triumfy, aké dosahoval vďaka Slovanským tancom. Koncertom **Moyzesovho kvarteta** si na BHS pripomíname 50. výročie jeho založenia.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

NDR Elbphilharmonie Orchester Hamburg

Juraj Valčuha, dirigent

Augustin Hadelich, husle

Bernard Herrmann Vertigo, suite

Sergej Prokofiev Koncert pre husle a orchester č. 2 g mol, op. 63

Sergej Rachmaninov Symfonické tance, op. 45

Americký skladateľ **Bernard Herrmann** je známy predovšetkým priaznivcom kinematografie. Spôsobil vo svojej dobe doslova revolúciu vo vnímaní funkčnosti filmovej hudby. Participoval na množstve slávnych filmových titulov, spolupracoval s vynikajúcimi režisérmi a scenáristami. Legendárna bola predovšetkým jeho spolupráca s Alfredom Hitchcockom. Majstrovský psychologický thriller Vertigo je takisto produktom ich

vynikajúcej súhry. **Sergej Prokofiev** sa tiež venoval filmovej hudbe; jeho domény sa však nachádzali inde. Po mladíckom rozlete v Rusku sa v roku 1917 rozhodol opustiť cárske impérium a vrhnúť sa do vôd avantgardy v Paríži a v Spojených štátoch amerických. Konal občas mimoriadne ostro a nekompromisne (Skýtska suita, Druhá symfónia, Druhý klavírny koncert a podobne). Po návrate do vtedajšieho Sovietskeho zväzu však zmenil rétoriku; stalinský režim by jeho zmysel pre rebéliu určite neakceptoval. Taktickú a rafinovanú zmenu poetiky smerom ku krehkému lyrizmu Prokofiev avizoval už v Druhom husľovom koncerte. **Sergej Rachmaninov** sa v roku 1917 tiež rozhodol opustiť Rusko. Napokon zakotvil v Spojených štátoch amerických. Exceloval tam ako nenapodobiteľný klavirista, pričom jeho tvorba viazla. Labuťou piesňou sú tri výrazné Symfonické tance – v zásade trojčastová fantazijná symfónia. Sú nasýtené žeravou emocionalitou, ideálmi, zmarenými nádejami a skepsou. Hrozné Dies irae napokon zmetie akúkoľvek nádej zo scény. Na BHS si pripomenieme 80 rokov orchestra, ktorý sa zrodil v októbri 1945 – tesne po vojne. Spolu s najúspešnejším slovenským dirigentom na svetových pódiiach **Jurajom Valčuhom** bude sólistom koncertu fenomenálny huslista **Augustin Hadelich**, držiteľ mnohých ocenení vrátane Grammy.

PONDELOK 29. 9.

19.30 Stĺpová sieň Slovenskej filharmónie

Quasars Ensemble

Ivan Buffa, dirigent

Josefine Göhmman, spev

Witold Lutosławski Tanečné prelúdiá (verzia pre noneto)

Luciano Berio Folksongs

Martin Burtas Strach

Pierre Boulez Dérive 1

Bohuslav Martinů Ronda

Program excelentného slovenského súboru **Quasars Ensemble** je venovaný nadožitým storočniciam dvoch skladateľských veľikánov druhej polovice 20. storočia, **Lucianovi Beriovi** a **Pierrovi Boulezovi** a prináša diela, ktoré u nás zaznievajú iba výnimočne. Podmanivá sólistka **Josefine Göhmman**, s jedinečným spojením nemeckej precíznosti a temperamentného juhoamerického šarmu, oživuje Beriov kozmopolitný cyklus Folksongs – slávny komorný klenot avantgardného majstra. Program dopĺňa magické Dérive 1 Pierra Bouleza, populárny skvost z Poľska – lyrické Tanečné prelúdiá **Witolda Lutosławského**, šarmantné Ronda **Bohuslava Martinů** a čestné miesto v programe má aj sugestívny Strach **Martina Burtasa** pri príležitosti skladateľovej sedemdesiatky. Tradícia a inovácia sa tu stretávajú v hudobnom dialógu, ktorý otvára nové prekvapivé dimenzie hudobného vnímania.

UTOROK 30. 9.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

London Symphony Orchestra

Sir Antonio Pappano, dirigent

Seong-Jin Cho, klavír

Dmitrij Šostakovič Symfónia č. 9 Es dur, op. 70

Sergej Prokofiev Koncert pre klavír a orchester č. 2 g mol, op. 16

Ludwig van Beethoven Symfónia č. 5 c mol Osudová, op. 67

Udalostiam Druhej svetovej vojny venoval **Dmitrij Šostakovič** množstvo expresívnych skladieb: Siedma a Ôsma symfónia, Klavírne trio e mol, Klavírne kvinteto g mol sú mimoriadne sugestívne diela. Koniec vojny, ale aj pretrvávajúce stalinské čias, ho priviedlo k Deviatej symfonii. Tá je v porovnaní s inými projektmi tohto autora skromnejšia v použitých

prostriedkoch; nie je však „skromná“ v transparentnej ani vnútornej expresivite. Zdanlivo radostné krajné časti rámujú dezolátne jadro skladby, v ktorom je miesto len pre nárek a gestá bezmocnosti. Druhý klavírny koncert **Sergeja Prokofieva** má v rámci skladateľovho životopisu špecifické postavenie. Prvá verzia vznikla ešte pred revolúciou v roku 1912, no počas revolučných udalostí v roku 1917 bola zničená. Po odchode z Ruska sa skladateľ k pôvodnému projektu vrátil v čase, keď už mal na konte Tretí klavírny koncert, a zrevidoval ho. Sám sa vyjadril, že túto zrevidovanú verziu možno považovať za Štvrtý klavírny koncert. Napokon však dielo nadobudlo poradové číslo 2. Dlhú genézu vzniku mávali aj významné partitúry **Ludwiga van Beethovena**. Skladateľ bojoval o každý tón, o každú notu. Skicoval, prepisoval, ničil, aby zasa skicoval. Výrazné motívy sa v náznakoch alebo v komplexnosti vyskytovali vo viacerých predchádzajúcich dielach, skladateľ skúmal ich štrukturálnu a dramaturgickú nosnosť. Búrlivý zápas prezentovaný v legendárnej Osudovej symfónii bol v drobných fragmentoch roztrúsený v komorných skladbách (najmä Klavírných sonátach c mol Patetickej a f mol Appassionate). **Londýnskych symfonikov** víťame na BHS s odstupom dvoch rokov a s očakávaním rovnako intenzívneho hudobného večera, tento rok pod taktovkou elektrizujúceho **Sira Antonia Pappana**, s víťazom medzinárodnej Chopinovej súťaže, klaviristom **Seong-Jin Cho**, v uplynulej sezóne rezidenčným umelcom Berlínskych filharmonikov.

STREDA 1. 10.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

WDR Funkhausorchester Köln

David Brophy, dirigent

Juraj Čižmarovič, husle

George Gershwin / arr. R. R. Bennett Gershwin v Hollywoode

Erich Wolfgang Korngold Koncert pre husle a orchester D dur

Leonard Bernstein Tri tanečné variácie z baletu Fancy Free

Nino Rota La Strada, suita z filmu

George Gershwin veľmi túžil osvojiť si európsky model komponovania; podnikol dokonca transatlantickú cestu do Paríža, aby požiadal Mauricea Ravela a Nadju Boulanger o lekcie z kompozície. Dočkal sa elegantného odmietnutia s tým, že najlepšie bude, ak ostane „skvelým Gershwinom, a nie zlým Ravelom“. A stalo sa niečo nečakané: európski skladateľskí lídri boli uchvátení jeho poetikou. Britský skladateľ **Richard R. Bennett** si doslova „vychutnal“ Gershwinove úspešné filmové projekty a vzdal mu koncentrovaný orchestrálny hold. S Hollywoodom bol pevne zviazaný aj rodák z Brna, **Erich Wolfgang Korngold**, jeden z najvyhľadávanejších skladateľov filmovej hudby svojej doby. Patril do kategórie zázračných detí, už ako 11-ročný uviedol vo Viedni svoj balet Snehuliak. Korngold emigroval do USA z obáv pred nacizmom. Jeho dispozície neostali nepovšimnuté, o čom svedčí 16 filmových partitúr. Čosi z tejto špecifickej poetiky preniklo aj do hudby doslova ľúbezného Husľového koncertu. Aj **Leonard Bernstein** bol víťaný za bránami bájneho Hollywoodu. Jeho skúsenosti z divadla na Broadway ho oprávňovali zasiahnuť aj do oblasti filmovej hudby. V roku 1944 slávil úspech vďaka muzikálu On the Town, v ktorom znie viacero evergreenov – za všetky treba spomenúť magické „sinatrovské“ New York, New York. Hudobným východiskom pre slávny film bol Bernsteinov balet Fancy Free. **Nino Rota** bol spolu s Enniom Morriconom legendou talianskej filmovej hudby. Spolupracoval najmä s Federicom Fellinim a Luchinom Viscontim. La strada je jedným z najslávnejších projektov; Rota v ňom kultivovane použil tému zo Serenády E dur pre sláčikové nástroje Antonína Dvořáka. Týmto koncertom otvára BHS viac svoju dramaturgiu predstavujúc zahraničné orchestre v ich programovej rôznorodosti.

S **WDR Funkhausorchesteru z Kolína nad Rýnom** sa spája aj meno **Juraja Čižmaroviča**, patriaceho k najvýraznejším a najúspešnejším osobnostiam slovenského interpretačného umenia vo svete.

ŠTVRTOK 2. 10.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Le Nuove Musiche

Jörn Hinnerk Andresen, dirigent

Jakub Mitřík, umelecký vedúci, teorba, baroková lutna

Johann Schimrack, Thomas Gosler,

Claudio Monteverdi, Dario Castello

V súvislosti s barokom zvykneme spomínať veľké mená: Monteverdi, Vivaldi, Purcell, Bach, Händel... Kdesi na okraji záujmu sa nachádza to – respektíve tí – čo sú k nám najbližšie.

Nádherná baroková hudba **Jána Šimráka st.** (Johann Schimrack) nás preniesie do polovice 17. storočia. Priblíži nám málo známu hudobnú kultúru prekvitajúcu v spišských mestách, v ktorých sa v období raného novoveku plne etablovali myšlienky humanizmu a reformácie. Ján Šimrák st. pôsobil ako organista a vážený člen mestskej rady v Spišskom Podhradí. V programe koncertu je jeho nemecký kantátový duchovný koncert a latinské motetá. Od jeho súčasníka **Thomasa Goslera**, ktorý pôsobil v Kežmarku ako mestský notár, školský inšpektor a senátor, zaznejú zasa dve nemecké motetá. Hudobné kompozície Šimráka a Goslera budú môcť poslucháči porovnať s najvýznamnejším súčasníkom a jedným z duchovných vodcov baroka **Claudiom Monteverdim**. Koncert realizuje BHS v spolupráci so spoločnosťou Gesamtkunstwerk.

PIATOK 3. 10.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Symfonický orchester hlavného mesta Prahy FOK

Tomáš Netopil, dirigent

Zuzana Rzounkova, Jan Vobořil, Szabolcs Zempléni,

Raimund Zell, sólisti na lesných rohoch

Ludwig van Beethoven Egmont, predohra, op. 84

Robert Schumann Koncertný kus pre 4 lesné rohy a orchester, op. 86

Josef Suk Symfónia č. 1 E dur, op. 14

Predohra Egmont je jedným z najslávnejších titulov **Ludwiga van Beethovena**. Geniálny autor ju napísal v roku 1810, teda dva roky po dramatickej Piatej „Osudovej“ symfónii. Je súčasťou scénickej hudby k tragédii Johanna Wolfganga Goetheho a prezentuje Beethovena v heroickom duchu. V roku 1821 uviedol Carl Maria von Weber prvý raz operu Čarostrelec. Tá sa začína rozsiahlou pasážou pre štyri lesné rohy a signalizuje začiatok novej romantickej epochy. Kvarteto lesných rohov si uctil aj **Robert Schumann** v brilantnej, historicky ojedinalej koncertnej skladbe pre štvoricu sólistov na týchto nástrojoch. V jeho prípade však ide o inštrumentačne veľmi náročný a pomerne neštandardný koncertantný titul, bez akýchkoľvek mimohudobných tendencií. Weber aj Schumann mali množstvo nasledovníkov. Popri Bedřichovi Smetanovi, a najmä Antonínovi Dvořákovi k nim patrí i **Josef Suk**. Svoju prepojenosť na Dvořákovu hudbu prezentoval nielen vo svojej tvorbe, ale aj v manželskom zväzku s majstrovou dcérou. Jeho Prvá symfónia patrí v úvodných taktach takisto lesnému rohu – nositeľovi pastorálnych nálad – a pokračuje v pôvabnom, prevažne bukolicom duchu až do konca.

SOBOTA 4. 10.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Rozhlasový Big Band Gustava Broma

Vladimír Valovič, dirigent

James Morrison, trúbka

Capathia Jenkins, spev

Rozhlasový Big Band Gustava Broma patrí už od svojho založenia v roku 1940 k najlepším hudobným telesám v oblasti jazzu, swingu, tanečnej hudby i popu. Jeho zakladateľom a dlhoročným dirigentom (do roku 1995) bol Gustav Brom, rodák z Veľkých Levár, vynikajúci bigbandový kapelník, hudobný skladateľ, hráč na saxofón a klarinete. Orchester Gustava Broma bol častým hosťom v televízii, okrem domácich vystupoval aj na pódioch v celej Európe. V roku 2013 sa stal rezidenčným telesom Českého rozhlasu a prijal dnešný názov. Od roku 1995 stojí na čele telesa slovenský hudobník a dirigent **Vlado Valovič**, dôstojný nástupca legendárneho zakladateľa, umelec a organizátor, ktorému sa podarilo kontinuálne udržať tradíciu orchestra tohto typu v našom kultúrnom priestore. Tento rok oslávi teleso 85. výročie svojho založenia a jeho umelecký vedúci a dirigent Vlado Valovič životné jubileum 80 rokov. Mimoriadny koncert ozvláštnia svojou prezentáciou významní sólisti – americká vokalistka a muzikálová herečka **Capathia Jenkins**, nositeľka viacerých medzinárodných ocenení, známa z mnohých produkcií na Broadwayi a fenomenálny austrálsky multiinstrumentalista **James Morrison**, ktorý je aj oceňovaným skladateľom a aranžérom v oblasti jazzovej hudby.

NEDELA 5. 10.

19.30 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Záverečný koncert 60. ročníka BHS

Slovenská filharmónia

Slovenský filharmonický zbor

Daniel Raiskin, dirigent

Jan Rozehnal, zbormajster

Rainer Trost, tenor (Johannes/Ján)

David Steffens, bas (Stimme des Herrn/hlas Pána)

Simona Šaturová, soprán **Stefanie Irányi**, mezzosoprán

Jan Petryka, tenor **Simon Robinson**, barytón

Michael Schönheit, organ

Franz Schmidt

**Kniha so siedmimi pečaťami,
oratórium na biblické texty**

Oratórium **Kniha so siedmimi pečaťami** je posledným završeným dielom **Franza Schmidta** (1874 – 1939), bratislavského rodáka, ktorý po ukončení svojich prešporských študijných liet strávil tvorivý život vo Viedni a ďalších svetových metropolách. Skladateľ komponoval svoje najrozsiahlejšie a najvýznamnejšie dielo na biblický text Zjavenia svätého Jána, poslednej knihy Nového zákona z pera najmladšieho apoštola z Ježišovho okruhu. Text, známy aj pod názvom Apokalypsa, opisuje otváranie siedmich pečatí, z ktorých každá predznamenáva hrôzy valiace sa na zem a jej obyvateľov. Veľkolepý opus zahrnujúci orchester, zbor, šiestich sólistov a exponovaný organ, zažil svoju premiéru 15. júna 1938 vo Viedni pri príležitosti 125. výročia založenia slávnej viedenskej Spoločnosti milovníkov hudby. V rámci tohoročného festivalu BHS zaznie Schmidtovo dielo v Redute koncertne druhýkrát (premiérovo to bolo vo februári 1989). **Slovenská filharmónia, Slovenský filharmonický zbor** s renomovanou sólistickou zostavou pod taktovkou **Daniela Raiskina** pripravuje z koncertu aj live záznam, ktorý vyjde na CD vo vydavateľstve CPO.

Koncert 60. BHS v Dome umenia Piešťany

PIATOK 26. 9.

Vincent Dubois, organ

Marie-Andrée Joerger, akordeón

Claude Debussy, Gabriel Fauré, Astor Piazzolla, Francis
Poulenc, Patrice Caratini, Richard Galliano

DOM UMENIA
PIEŠŤANY

BHS člen Európske
asociácie festivalov

Hrdý partner
Slovenskej filharmónie

NÁRODNÁ
BANKA
SLOVENSKA
EUROSÝSTÉM

Partneri a mediálni partneri

RÁDIO DEVÍN

tasr

TA3

SITA
SLOVENSKÁ TISKOVÁ AGENTURA
SLOVAK NEWS AGENCY

SME

in.ba

Forbes

slovenka

OPERA
SLOVAKIA

OPERA+
www.opera.sk

Mokultúra

Klasika
Plus.cz

MUSIC
PRESS

vivo rádio

JCDecaux

PREDAJ VSTUPENIEK

v pokladnici Slovenskej filharmónie/budova Reduty

pondelok – piatok 12.00 – 18.00

a hodinu pred každým koncertom

telefón: +4212 20 475 293 | **e-mail:** vstupenky.bhs@filharmonia.sk

predaj vstupeniek on-line: www.bhsfestival.sk | www.filharmonia.sk

Zmena programu a účinkujúcich vyhradená

Autorka výtvarného diela na obálke: akad. maliarka Ivica Krošláková

Vydala: Slovenská filharmónia

Zostavil: Igor Javorský a Manažment BHS

Slovenská filharmónia je štátna príspevková organizácia MK SR.